

חק לישראל – פרשת חוקת יום ה'

תורה – במדבר פרק יט'

(כב) וְכָל אֲשֶׁר יִגַע בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהִנָּפֵשׁ הַנִּגְעָת תִּטְמָא עַד הָעָרֵב: (כג) וְכָל אֲשֶׁר יִגַע בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהִנָּפֵשׁ הַנִּגְעָת תִּטְמָא עַד הָעָרֵב: (כד) וְכָל דֵּי יִקְרַב בֵּיהּ מִסָּאָבָא יְהִי מִסָּאָב וְאִנְשׁ דִּיקְרַב בֵּיהּ יְהִי מִסָּאָב עַד רַמְשָׂא:

כ (א) וַיִּבְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הָעֵדָה מְדַבְּרִין צֵן בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקִדְשׁ וַתִּמְתָּ שָׁם מֵרִים וַתִּקְבְּר שָׁם: (א) וַיִּבְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הָעֵדָה מְדַבְּרִין צֵן בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקִדְשׁ וַתִּמְתָּ שָׁם מֵרִים וַתִּקְבְּר שָׁם: (א) וְאֵתוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל פְּנִשְׂתָּא לְמַדְבְּרָא דְצִיּוֹן בְּיַד הָאֱלֹהִים וַיִּתֵּב עִמָּא בְּרָקִים וַיִּמְיִתֵת תַּמְנוּ מֵרִים וַאֲתַקְבְּרֵת תַּמְנוּ: (ב) וְלֹא הָיָה מִיָּם לָעֵדָה וַיִּקְהָלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהְרֹן: (ג) וְלֹא הָיָה מִיָּם לָעֵדָה וַיִּקְהָלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהְרֹן: (ג) וְלֹא הָיָה מִיָּם לָעֵדָה וַאֲתַפְנְשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהְרֹן:

(ג) וַיִּרְבּ הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלוֹ גִּוְעֵנוּ בְּגִוְעֵ אַחִינוּ לִפְנֵי יְהוָה: (ג) וַיִּרְבּ הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלוֹ גִּוְעֵנוּ בְּגִוְעֵ אַחִינוּ לִפְנֵי יְהוָה: (ג) וַיִּצְאָ עִמָּא עִם מֹשֶׁה וַאֲמָרוּ לְמִימְר וְלוֹי דְמִתְנָא בְּמוֹתָא דְאַחְנָא קְרָם יִי:

(ד) וְלָמָּה הִבַּאתֶם אֶת קֶהֱל יְהוָה אֶל הַמְדַבְּרֵי הַזֶּה לְמוֹת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעֵירֵינוּ: (ד) וְלָמָּה הִבַּאתֶם אֶת קֶהֱל יְהוָה אֶל הַמְדַבְּרֵי הַזֶּה לְמוֹת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעֵירֵינוּ: (ד) וְלָמָּא אֲעִלְתִּינוּ יְת קֶהֱלָא דְרֵי לְמַדְבְּרָא דְרֵי לְמִמְתָּ תַּמְנוּ אֲנַחְנָא וּבְעֵירֵנָא:

רש"י

עַן אֲרֵז וְאֲזוּב וְשֵׁנִי תוֹלַעַת – ג' מִיָּנִין הִלְכוּ כְּגַד שְׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ שֶׁנִּפְלוּ בְּעַגְל וְאֲרֵז הוּא הַגְּבוּהָ מִכָּל הָאֵילָנוֹת וְאֲזוּב נִמוּךְ מִכּוֹלֵס סִימֵן שֶׁהַגְּבוּ' שְׁנִתְגַּאֲהָ וְחִטָּא יִשְׁפִּיל אֶת עַלְמוֹ כְּאֲזוּב וְתוֹלַעַת וַיִּתְכַּפֵּר לוֹ: (ט) לְמִשְׁמֵרַת – כְּמוֹ שֶׁפָּשַׁע הַעֲגֹל שְׁמוֹר לְדוֹרוֹת לְפִוְרַעְנוּ' שְׁאִין לֶךְ פְּקוּדָה שְׁאִין צֶה מִפְּקוּדַת הַעֲגֹל שְׁנִתְאֵמַר (שְׁמוֹת ל"ב) וּבִיּוֹם פְּקֻדֵי וּפְקֻדַתִּי וְגו'. וְכַסֵּם שֶׁהַעֲגֹל מִטְמָא כָּל הָעוֹסְקִין צוֹ כֶּךָ פְּרָה מִטְמָא' כָּל הָעוֹסְקִין צֶה וְכַסֵּם שְׁנִתְהָרוּ בְּאִפְרוֹ שְׁנֵא' (שֵׁם) וַיִּזַּר עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְגו'. כֶּךָ וְלִקְחוּ לְטִמָּא מֵעַפֵּר שְׁרִיפַת הַחִטָּאֵת וְגו':

(א) כָּל הָעֵדָה – עֵדָה הַשְּׁלֵמָה שְׁכַבְר מִתּוֹ מִתִּי מְדַבֵּר וְאֵלּוֹ פִּרְשׁוּ לַחַיִּים: וְתִמְתָּ שָׁם מֵרִים – (מ"ק כ"ח) לָמָּה נִסְמְכָה מִיתַת מֵרִים לְפִרְשַׁת פְּרָה אֲדוּמָה לִוְמֵר לֶךְ מֵה קִרְבָּנוֹת מִכְּפָרִין (ס"א) כְּמוֹ שֶׁפֵּר' אֲדוּמָה מִכְּפָרַת) אֶף מִיתַת לְדִיקִים מִכְּפָרַת: וְתִמְתָּ שָׁם מֵרִים – (שֵׁם) אֶף הֵיאֵ בְּנִשְׁקִי' מִתָּה וּמִפְּנֵי מֵה לֹא נֵא' צֶה ע"פ ה' שְׁאִינוּ דֶרֶךְ כְּבוֹד שֶׁל מַעֲלָה וּבְאִהְרֵן נִתְאֵמַר (בְּמִדְבָר ל"ג) ע"פ ה' בְּאֵלָה מִסְעִי:

(כז) וְכָל אֲשֶׁר יִגַע צוֹ – הַטְּמָאֵה הַזֶּה שְׁנִתְמָא צִמַּת יִטְמָא: וְהִנָּפֵשׁ הַנִּגְעָת – צוֹ בְּטִמָּא מִתּוֹ: טְמָא עַד הָעָרֵב – מִכָּאֵן לְמַדְנוּ שֶׁהַמַּת אֲצִי אֲצוֹת הַטְּמָאֵה וְהַנּוֹגַע צוֹ אֲצִי הַטְּמָאֵה וּמִטְמָא אֲדָם זֶהוּ פִירוּשָׁה לְפִי מִשְׁמַעַה וְהַלְכוּתִיָּה. וּמ"א הַעֲתַקְתִּי מִיִּסּוּדוֹ שֶׁל ר' מִשָּׁה הִדְרָשָׁן וְזוֹ: (ב) וַיִּקְחוּ אֲלֵיךְ – מִשְׁלֵהֶם כֶּסֶם שֶׁהֶם פִּרְקוּ נִזְמִי הַזֶּה צֶלַע מִשְׁלֵהֶם כֶּךָ יִבְיָאוּ זוֹ לְכַפֵּרָה מִשְׁלֵהֶם: פְּרָה אֲדוּמָה – מִשְׁלֵהֶם לְצֵן שֶׁפָּחָה שְׁטִינְף פִּלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ אֲמָרוּ תְּבֵא אֲמוֹ וְתִקְנַח הַטְּמָאֵה כֶּךָ תְּבֵא פְרָה וְתִכְפֵּר עַל הַעֲגֹל: אֲדוּמָה – עַל שֵׁם (יִשְׁעִיָּה א') אֵם יֵאֲדִימוּ כְּתוֹלַע שֶׁהַחִטָּא קְרוֹי אֲדוּם: תְּמִימָה – עַל שֵׁם יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיוּ תְּמִימִים וְנִעְשׂוּ צוֹ בְּעֵלֵי מוֹמִין תְּבֵא זוֹ וְתִכְפֵּר עֲלֵיהּ' וַיִּחְזְרוּ לְתִמּוֹתָם: לֹא עֲלָה עֲלֵיהּ עוֹל – כֶּסֶם שֶׁפִּרְקוּ מִעֲלֵיהֶם עוֹל שְׁמִים: (ג) אֵל אֲלַעְזֵר הַכֹּהֵן – כֶּסֶם שֶׁנִּקְהָלוּ עַל אֶהְרֹן שֶׁהוּא כֹהֵן לְעִשָׂוֹת הַעֲגֹל וּלְפִי שֶׁאֶהְרֹן עָשָׂה אֶת הַעֲגֹל לֹא נִעְשִׂית עֲבוּדָה זוֹ עַל יְדוֹ שְׁאִין קְטִיגוֹר נִעְשָׂה סְנִיגוֹר: (ה) וְשִׁרְף אֶת הַפְּרָה – כֶּסֶם שֶׁנִּשְׁרַף הַעֲגֹל: (ו)

חק לישראל – פרשת חוקת יום ה'

ממנה: בגוע – פס דבר הוא כמו צמיחת אחינו ולא יתכן לפרשו כשמתו אחינו שא"כ היה לו להנקד בגוע (בחולס):

(ב) ולא היה מים לעדה – מכאן שכל מ' שנה היה להם הצאר בזכות מרים: (ג) ולו גוענו – הלואי שגוענו: בגוע אחינו – צמיחת אחינו בדבר למד שמיחת אמא מגונה

נביא – שופטים פרק יא' כב'–כו'

(כב) ויירשו את כל גבול האמרי מארנון ועד היבק ומן המדבר ועד הירדן: (כב) ויריתו ית כל תחום אמוראה מארנונא ועד יובקא ומן מדברא ועד ירדנא: (כג) ועתה יהוה אלהי ישראל הוריש את האמרי מפני עמו ישראל ואתה תירשנו: (כג) וכעל יי אלהא דישראל תריך ית אמוראה מן קדם עמיה ישראל ואת מדמי למירתיה:

(כד) הלא את אשר יורישך כמוש אלהיך אותו תירש ואת כל אשר הוריש יהוה אלהינו מפנינו אותו נירש: (כד) הלא ית דיחסנגך כמוש טעותך יתיה תחסין וית כל דתריך יי אלהנא מן קדמנא יתיה נירת:

(כה) ועתה הטוב טוב אתה מבק בן צפור מלך מואב הרב רב עם ישראל אם נלחם נלחם בם: (כה) וכעל הטב טב את מבק בר צפור מלכא דמואב המידן דן עם ישראל אם קרבא אגיה בהון:

(כו) בשבת ישראל בחשבון ובבגותיה ובערעור ובבגותיה ובכל הערים אשר על ידי ארנון שלש מאות שנה ומדוע לא הצלתם בעת ההיא: (כו) כד יתיב ישראל בחשבון ובכפרנהא ובערעור ובכפרנהא ובכל קרויא דעל תחומי ארנון תלת מאה שנין ומא דין לא שזבתון בעדנא ההיא:

רש"י

שנה, ושני שעבוד של כושן רשעים (שם שם ח), בכללם. אחריו אהוד (שם שם ל), שמונים שנה, שמונה עשרה שנים, שעבוד של עגלון (שם שם יד) צחוכס, הרי מאה ארבעים ושמונה שנה. דבורה (שם ה לא) ארבעים שנה, ושני שעבוד יצין (שם ד ג) צחוכס, הרי מאה שמונים ושמונה. אחריו, שבע שנים של שעבוד מדין (שם ו א), וארבעים של גדעון (שם ח כח), ושלש של אבימלך (שם ט כב), הרי מאה שנים שלש ושמונה שנים. אחריו, עשרים ושלש של תולע (שם י ב), ועשרים ושתיים של יאיר (שם י ג), אלא שעלטה שנה אחת לשניהם, ושמונה עשרה של בני עמון (שם שם ח) עד שלא בא יפתח, הרי שלש מאות:

(כז) ויירשו וגו' מארנון ועד היבק – שאתה אומר שהוא שלך (פסוק יג), הם מסיחון לקחו. ומן המדבר ועד הירדן – מדברות היו פני הירדן:

(כו) על ידי ארנון – אכל ארנון, שהיו ממואב, וידעו שלא היה להם לעבור עליהם, שהרי מסיחון כבשום (במדבר כא כד), שלקחם ממלך מואב (שם שם כו). שלש מאות שנה – משכבשו את הארץ בימי יהושע עד יפתח. מכאן יש ללמוד שנות השופטים הנזכרים עד הנה, אם שני השעבוד של כל אומה נמנים בתוך ימי השופט אם לאו. שנינו בסדר עולם (פרק יב): יהושע פרנס את ישראל עשרים ושמונה שנה, ואין לו מקרא ממי ללמוד. עתניאל (לעיל ג יא), ארבעים

חק לישראל – פרשת חוקת יום ה'

קורא – צערכי קורין לו שונא"ר, ובלע"ז פרדי"ז. ודרכו שהזכר רובץ על הבולאים כמו הנקבה, הלכך ר' אליעזר מחייב לשלח הזכר. אבל בשאר עופות מודה ר"א שזכר פטור, לאס אמר רחמנא, ולא אב. ואין הלכה כר"א:

(ג) היתה מעופפת, בזמן שפנפיה נוגעות בקו, חייב לשלח. אין פנפיה נוגעות בקו, פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת, חייב לשלח, שנאמר (דברים כב), קו, קו מכל מקום. היו שם אפרוחין מפריחין או ביצים מוזרות, פטור מלשלח, שנאמר, והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים, מה אפרוחין בני קימא, אף ביצים בני קימא, יצאו מוזרות. ומה הביצים צריכין לאמן, אף האפרוחין צריכין לאמן, יצאו מפריחין. שלחה וחזרה, שלחה וחזרה, אפלו ארבעה וחמשה פעמים, חייב, שנאמר, שלח תשלח. אמר הרני נוטל את האם ומשלח את הבנים, חייב לשלח, שנאמר, שלח תשלח את האם. נטל הבנים והחזירן לקו ואחר כך חזרה האם עליהם, פטור מלשלח:

לאס כנפיה נוגעות בקו חייב: שנאמר שלח – לעולם משמע: נטל את [הבנים] וכו' – לכיון דנטל את [הבנים] הוי ליה קו מוזמן:

(ד) הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר, לוקה ואינו משלח. וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין לוקין עליה:

את האם, ואין כאן ניתק לעשה אלא עזרת עשה ולא תעשה. ואין הלכה כר' יהודה: אין לוקין עליה – אם קיים עשה שבה. אבל אם לא קיים העשה כגון הלוקח את מעל הבנים ושחטה או מתה תחת ידו, לוקה:

(ה) לא ישול אדם אם על בנים, אפלו לטהר את המצורע. ומה אם מצוה קלה שהיא כאסר, אמרה תורה (דברים כב), למען ייטב לך והארכת ימים, קל וחמור על מצות חמורות שבתורה: רע"ב – (ה) מלוא שהיא כאסר – שאין זה חסרון כיס אלא דבר מועט:

לאפרוחים בר שלוח הוא, פטור, דקו פטור בעינו, שתהא האם המקננת טהורה: ועוף טהור הרובץ על ביצי עוף טמא פטור – לאמר קרא ואת הבנים תקח לך, לך ולא לכלבד:

רע"ב – (ג) בזמן שכנפיה נוגעות בקו חייב לשלח – לאמר קרא רובצת, ולא מעופפת. ומדכתב רובצת ולא כתב יושבת, שמע מינה

רע"ב – (ד) לוקה ואינו משלח – אע"ג דלאו הניתק לעשה אין לוקין עליו, הכא היינו טעמא, דסבר ר' יהודה שלח מעיקרא משמע, והכי קאמר קרא, לא תקח האם אב מה יש עליך לעשות כשתמצא הקו שלח תשלח

גמרא – חולין דף קמב' ע"א

תניא דבי ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שבתורה שמתן שכרה בעדה שאין תחיית המתים תלויה בה בכבוד אב ואם כתיב למען יאריכון ימיך ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב למען ייטב לך והארכת ימים הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ולקח

חק לישראל – פרשת חוקת יום ה'

את הבנים ובחזרתו נפל ומת היכן אריכות ימיו של זה והיכן טובתו של זה אלא למען יאריכון ימיך בעולם שכולו ארוך ולמען ייטב לך לעולם שכולו טוב ודלמא לא הוה הכי ר' יעקב מעשה חזא ודלמא מהרהר בעבירה הוה מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ודלמא מהרהר בעבודה זרה הוה דכתיב למען תפוש את בית ישראל בלבם ואמר רב אחא בר יעקב זו מחשבת עבודה זרה הכי קאמר אם איתא דאיכא שכר מצות בהאי עלמא תהני ליה ותגן עליה דלא ליתי לידי הרהור וליתזק אלא שכר מצות בהאי עלמא ליכא והאמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן נזוקים בחזרתם שאני והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן נזוקים לא בהליכתן ולא בחזרתן סולם רעוע הוה ומקום דקבוע היזקא שאני דכתיב ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני אמר רב יוסף אלמלא דרשיה אחר להאי קרא כרבי יעקב בר ברתיה לא חטא מאי חזא איכא דאמרי כי האי מעשה חזא ואיכא דאמרי לישנא דרבי חוצפית המתורגמן חזא דהוה מוטלת באשפה אמר פה שהפיק מרגליות ילחוך עפר והוא לא ידע למען ייטב לך בעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימיך בעולם שכולו ארוך:

רש"י על הגמרא

עלה לצירה והבא לי גזלות ועלה ושלח את האם ונטל את הצנים וקיים כבוד אב ואם ושלח את הקן ובחזרתו נפל ומת היכן טובתו של זה והיכן אריכות ימיו חלל הוא אומר למען ייטב לך לעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימיך לעולם שכולו ארוך:

שמתן שכרה בלדה – כגון כבוד אב ואם ושלוח הקן שלא תוכל להצין מתן שכרה שעתידין המתים להחיות: לעולם שכולו טוב – שאין צו לא היזק ולא יסורין חלל טובה ובשילהי פרק קמא דקדושין (דף לט) אמרינן דרבי יעקב עובדא חזא בלחוד שאמר לו אביו

זוהר – חוקת דף קפד' ע"א

וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אוֹתוֹ, תִּירֵן אוֹתוֹ אֵינּוֹן שְׁלִימִין בְּאוֹרֵייתָא בְּתִרִין וְוִי"ן, חַד דָּא, וְחַד, (דברים כב) עַד דְּרוּשׁ אַחִיף אוֹתוֹ. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּאֵינּוֹן אוֹת מִפְּשֵׁי. עַד דְּרוּשׁ אַחִיף (אחיד ממש) אוֹתוֹ, דְּבַעֲי לְפָרְשָׁא הַהוּא אוֹת, דִּיהוּא אַבִּידָה:

אוּף הָכָא דִּין אוֹתוֹ, דָּא עוּג, דְּאֶתְדַבֵּק בְּאַבְרָהָם, וּמֵאַנְשֵׁי בֵּיתִיהָ הָוָה, וְכַד אֶתְגַּזֵּר אַבְרָהָם מֵהַ פְּתִיב, וְכָל אַנְשֵׁי בֵּיתוֹ וְגו'. דָּא עוּג דְּאֶתְגַּזֵּר עִמֵּיהָ, וְקַבִּיל הָאֵי אֶת קוֹדֵשָׁא, פִּינּוֹן דְּחָמָא עוּג דִּישְׂרָאֵל מְקַרְבִּין גְּבִייהָ, אָמַר הָא וְדָאֵי אָנָּא אַקְדִּימָנָא זְכוּתָא דְקָאִים לוֹן, וְדָא שׁוּי לְקַבְּלִיהָ:

בֵּיהָ שְׁעֵתָא דְחִיל מֹשֶׁה, הִיף יְכִיל לְאַעְקָדָא דְשִׁימָא דְרָשִׁים אַבְרָהָם. אָמַר, וְדָאֵי הָא יְמִינָא דִּילֵי מִית, דְּהָא יְמִינָא בְּעִיא לְהָאֵי. אֵי נִימָא הָא אֶלְעָזָר,

חק לישראל – פרשת חוקת יום ה'

ימינא דסיחרא הוא, וְלֹא דִילֵי. וְהָאֵי אֶת לִימִינָא הוּא, דְּאַבְרָהָם לִימִינָא הוּא:

מִיַּד אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אַל תִּירָא אוֹתוֹ, לֹא תִדְחַל לְהַהוּא אֶת דִּילֵיהּ, וְאַפִּילוֹ לִימִינָא לֹא אֶצְטְרִיךְ. כִּי בִיַּדְךָ נִתְּנִי. שְׂמָאלָא דִּילְךָ יַעֲקֹב לִיָּהּ מַעֲלָמָא, דְּהָא הוּא פָּגִים דְּשִׂמְאָא דִּילֵיהּ, וּמֵאֵן דְּפָגִים לְהָאֵי אֶת, אֶתְחַזִּי לְאַתְעֲקָרָא מַעֲלָמָא, כֹּל שְׂכֹן שְׂמָאלָא דִּילְךָ, דְּאִיהוּ יָדְךָ, יַעֲקֹב לִיָּהּ מַעֲלָמָא, בְּגִין כֹּךְ (דף קפ"ד ע"ב) אֶתְעֲקֹר מַעֲלָמָא, וְאַפִּילוֹ דְּאִיהוּ תְּקִיפָא מִבְּנֵי גְבַרְיָא,

וּבַעֲיָא לְשִׂיבְעָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, נָפַל בִּידֵיהּ דְּמִשְׁחָה וְאַשְׁתַּעֲצִי:
בְּגִין כֹּךְ כֹּלָא שְׂעִיאוֹ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי וְכָל עַמִּיָּהּ, וְכָל דִּילֵיהּ. כְּמָה דְּכַתִּיב, וַיִּפּוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו וְאֶת כָּל עַמּוֹ וְכַתִּיב, (דברים ב) וַנֶּךְ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו. בְּנוֹ כַּתִּיב חֶסֶד יוֹדֵי, וְקִרְיָנוּ בְּנוֹי, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא:

זְכָאִין אִינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִשְׁחָה נְבִיאָה הוּוּהּ בִּינְיָהוּ, דְּבִגִינִיָּה עֶבֶד לֹון קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כֹל הַנִּי אֶתְנוֹן, וְאוֹקְמוּהָ. וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא גָזַר קְיָימִיָּה עִם שְׂאָר עַמִּין לְאַתְקַשְׂרָא בֵּיהּ, אֶלָּא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוֹן בְּנוֹי דְּאַבְרָהָם, דְּכַתִּיב בּוֹ (בראשית יז) וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרָיִךְ לְדֹרֹתֶם בְּרִית עוֹלָם. וְכַתִּיב (ישעיה נט) וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלְיָךְ וְגוֹ'. לֹא יְמוּשׁוּ מִפִּיךָ וְגוֹ':
בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

הלכה – הרמב"ם הלכות פרה אדומה פרק א'

(יג) כל העוסקין בפרה מתחלה ועד סוף שהיו טבולי יום כשירים למעשה הפרה ולקדש ולהזות מאפרה ואף ע"פ שעדיין לא העריב שמשן שזה שנאמר בכל הפרשה איש טהור הוא הטהור למעשר שני אע"פ שאינו טהור לתרומה עד שיעריב שמשו הרי זה טהור לפרה:

(יד) הצדוקין היו אומרים שאין מעשה הפרה כשר אלא במעורבי שמש לפיכך היו ב"ד בבית שני מטמאין את הכהן השורף את הפרה בשרץ וכיוצא בו וטובל ואח"כ עוסק בה כדי לבטל דברי אלו הזדים שמורים מהעולה על רוחם לא מן הקבלה וכן כל הכלים שמכניסין לתוכם אפר הפרה כולם טבולי יום:

(טו) החותך שפופרת של קנה להניח בה אפר חטאת יטמא אותה ויטבלנה ואחר כך יניח בה והחותכה והמטבילה טעון טבילה מפני שעשאוה כטמא מת ב' שלו ולפיכך אינה צריכה הזאה שלישי ושביעי אלא מטמאה כדי להראות לצדוקין ומטבילה ונותן בה:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גר גבריאל בן סוזן, סוזנה מלכה בת שמואלה,
דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.